

Language consultations: electronic database

<https://www.valodaskonsultacijas.lv/en/questions/784>

Question

Mēs dzīvojam **vienās trepēs** vai **vienās kāpnēs**?

Answer

Vislabāk būtu teikt **dzīvojam vienā kāpņu telpā**.

„Mūsdienu latviešu valodas vārdnīcā” ir šāds skaidrojums.

trepes sar. – 1. ‘iebūve (celtnē), kas sastāv no pakāpieniem (parasti satiksmei starp stāviem); kāpnes’. Piemēram, *betona trepes. Vītņu trepes. Šauras, platas trepes*;

// ‘vairāku pakāpienu kopums (starp dažāda augstuma vietām)’.

Piemēram, *trepes pie skolas ieejas. Lievenis ar akmens trepēm*;

// ‘dzīvokļu kopums, kuriem ieeja atrodas vienā kāpņu telpā’.

Piemēram, *dzīvot vienās trepēs*.

2. ‘kāpšanai paredzēts pārvietojams rīks, kas parasti sastāv no pamatnei piestiprinātiem šķērskociem, pakāpieniem’. Piemēram, *saliekamas alumīnija trepes. Dārza trepes*.

kāpnes – 1. ‘iebūve (celtnē), kas sastāv no pakāpieniem (parasti satiksmei starp stāviem)’.

Piemēram, *betona kāpnes. Šauras, platas kāpnes*;

// ‘vairāku pakāpienu kopums (starp dažāda augstuma vietām)’.

Piemēram, *kāpnes pie veikala ieejas. Krastmalas kāpnes. Vagona kāpnes*;

// sar. ‘dzīvokļu kopums, kuriem ieeja atrodas vienā kāpņu telpā’.

Piemēram, *viņi dzīvoja vienās kāpnēs*;

2. ‘kāpšanai paredzēts pārvietojams rīks, kas parasti sastāv no pamatnei piestiprinātiem šķērskociem, pakāpieniem’. Piemēram, *saliekamas kāpnes. Virvju kāpnes*.

Tātad visās minētajās nozīmēs vārda *trepes* vietā ieteicams lietot vārdu *kāpnes*. Arī „Latviešu valodas pareizrakstības un pareizrūnas vārdnīcā” norādīts par vārda *trepes* lietojuma ierobežojumu.

Savukārt, lai pateiktu, ka dzīvojam vienā mājā, nevajadzētu lietot ne vārdu *kāpnes*, ne *trepes*. Tam ir piemērota vārdkopa *kāpņu telpa* –

dzīvojam vienā kāpņu telpā.

Sources

Latviešu valodas pareizrakstības un pareizrūnas vārdnīca L. Ceplītis, A. Miķelsons, T. Porīte u. c. Rīga : Avots, 1995, 809. lpp.

Mūsdienu latviešu valodas vārdnīca: kāpnes

Mūsdienu latviešu valodas vārdnīca: trepes

